

عنوان مقاله:

جایگاه قاعده درآ در حقوق کیفری با تأکید بر قانون مجازات اسلامی مصوب 1392

محل انتشار:

دومین همایش ملی عدالت ، اخلاق ، فقه و حقوق (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسنده:

حبیب اله محمودی - کارشناس ارشد حقوق جزا و جرم شناسی

خلاصه مقاله:

از جمله قواعد ارزشمند فقهی- جزایی قاعده‌ی درآ است. که با توجه به اهمیت آن از دیرباز در آراء دادگاه ها بدان استناد می شد؛ اما با توجه به عدم تحدید قلمرو آن منجر به صدور آراء متناقض، و گاه عدم اجرای عدالت می گشت. به همین علت مقنن دست به تقنین آن زد و طی دو ماده ی 120 و 121 قانون مجازات اسلامی آن را قانونگذاری نمود. لیکن هنوز با توجه به عدم تعریفی از شبهه و عدم تشخیص قلمرو آن دارای ابهاماتی است. کلید واژه ی این قاعده یعنی شبهه، مبتنی است بر جهل متعارف، به گونه ای که به یقین منجر نشود که می تواند هم از طرف متهم ادعا شود و هم خود قاضی، با توجه به قرآینی به این شبهه رسیده باشد به طوری که با وجود تحقیق پیرامون این شبهه به یقین منجر نشود. مجرای قاعده درآ را باید در آنجا دانست که در ذهنیت مرتکب بر وقوع جرم و یا شرایط مسئولیت کیفری شبهه موجود باشد. بنابراین در جایی که شبهه در وقوع جرم و یا اسناد جرم باشد مجرای اصل برائت خواهد بود. در مورد شمول قاعده ی درآ در مجازات های مختلف نیز باید گفت؛ قانونگذار قلمرو آن را در کلیه ی جرایم، چه حق الله و چه حق الناس (حدود، قصاص و تعزیرات) جایز دانسته، که این امر را باید به جهت مبنای حقیقی قاعده ی درآ یعنی؛ تخفیف و تسامح دانست.

کلمات کلیدی:

درآ، شبهه، سقوط مجازات، شرایط مسئولیت کیفری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/525667>

